

การศึกษาที่ผลิตดอกออกผล พลิกชีวิตเกษตรกรชาวสวนทุเรียนรายย่อย ผ่านการอบรมความรู้ด้านการเกษตร

วันการศึกษาสากลปีนี้ถือเป็นความสำเร็จครั้งสำคัญของ BayG.A.P. ในการให้ความรู้แก่ผู้ปลูกทุเรียนกว่า 1,000 ราย

การเรียนรู้เปลี่ยนผ่าน จากรุ่นสู่รุ่น

ความรู้ด้านการเกษตรของนายอุทร ประสมจิตต์ เกษตรกรรายย่อย ล้วนมาจากการถ่ายทอดจากรุ่นพ่อแม่ ผู้ได้เรียนรู้วิธีการเพาะปลูกจากบรรพบุรุษอีกทอดหนึ่ง อันเป็นการยึดถือและปฏิบัติมาอย่างช้านาน วิธีการเพาะปลูกของนายอุทรยึดติดกับการปฏิบัติอย่างเป็นกิจวัตรประจำในทุกวันมากกว่าที่จะมุ่งเน้นในประสิทธิภาพ และความปลอดภัย เมื่อประเทศจีนประกาศข้อกำหนดการรับรองใหม่สำหรับการนำเข้าทุเรียนในเดือนกรกฎาคม ปี 2562 เธอจึงไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติตามข้อกำหนดใหม่ที่เข้มงวด ในการใช้ผลิตภัณฑ์อารักขาพืช การควบคุมคุณภาพดิน การใช้น้ำ และข้อกำหนดอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นหากต้องการส่งออกผลไม้ไปยังประเทศจีน การเข้าสู่ตลาดจีนมีความสำคัญต่อเกษตรกรรายย่อยของไทยเพราะประเทศจีนเป็นผู้นำเข้าทุเรียนรายใหญ่ที่สุด อีกทั้งยังเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรไทย ยิ่งไปกว่านั้นผู้บริโภคชาวจีนยังคงพึ่งพาธุรกิจการค้าเหล่านี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นผู้จัดหาทุเรียนสดถึงร้อยละ 80 ซึ่งเป็นผลไม้มากที่สุดที่พวกเขาชื่นชอบในแต่ละปี

ในขณะที่ค้นหาโอกาสเพื่อให้การดำรงชีพในอนาคตของตนมั่นคง จากกฎระเบียบในการนำเข้า นายอุทรได้พบกับโครงการบริการเพื่อการศึกษา BayG.A.P. ซึ่งอยู่ภายใต้ความร่วมมือระหว่างไบเออร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ สำนักวิจัย และพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 กรมวิชาการเกษตร เพื่อสนับสนุนชาวสวนในการดำเนินการเพื่อให้

ได้รับการรับรองและเข้าสู่ห่วงโซ่คุณค่าอาหารโครงการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: G.A.P.) ได้ริเริ่มขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี 2562 เกษตรกรรายย่อยกว่าหลายร้อยรายรวมถึงนายอุทรก็ได้เข้าร่วมการฝึกอบรม BayG.A.P. และดำเนินการตามกระบวนการออกใบรับรองมาตรฐาน GAP ของประเทศไทย อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

เนื่องในวันการศึกษาสากล นับเป็นโอกาสอันดีที่จะตระหนักว่าการศึกษาด้านการเกษตรสมัยใหม่เป็นหนทางเดียวในการเข้าถึงตลาดระหว่างประเทศและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรสมัยใหม่อาจดูรู้สึกแปลกในช่วงแรกสำหรับเกษตรกรรายย่อยหากเทียบกับความรู้ที่ถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น อย่างไรก็ตาม โครงการต่างๆ เช่น G.A.P. เป็นการยกระดับการปลูกพืชของเกษตรกรรายย่อยและช่วยแนะนำแนวทางปฏิบัติที่ปลอดภัยและยั่งยืนมากขึ้นมาใช้

ก้าวความเชื่อผ่านการอบรม

ในปัจจุบัน มีชาวสวนมากกว่า 1,000 รายในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกทุเรียนที่สำคัญในประเทศไทย เข้าร่วมการฝึกอบรม BayG.A.P. ที่ดำเนินการอยู่ ข้อมูลและความรู้จากการอบรมอาจเป็นสิ่งที่ไม่คุ้นเคยสำหรับเกษตรกรหลายรายเพื่อทำให้แนวคิดใหม่เหล่านี้เป็นสิ่งที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง BayG.A.P. จึงได้ออกแบบหลักสูตรให้ตรงไปตรงมาและผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

การฝึกอบรมประกอบด้วยทฤษฎีและการปฏิบัติภาคสนามพร้อมกับแบบฝึกหัดและข้อสอบในตอนท้ายของแต่ละหลักสูตร เพื่อประเมินความเข้าใจ และที่สำคัญ การอบรมยังมีที่ปรึกษาฟาร์มประจำ BayG.A.P. ที่จะให้การปรึกษาเรื่องการจัดการพืชผลแบบบูรณาการและแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนแก่เกษตรกรรายย่อยในสถานที่จริงและอาจปรับเปลี่ยนตามรายบุคคล

“หลักสูตรการฝึกอบรม BayG.A.P. ส่งเสริมให้ชาวสวนพิจารณาถึงหลักการทำเกษตรบางส่วนของตนใหม่ และเน้นที่จะให้ความสำคัญกับแนวทางการปฏิบัติที่ปลอดภัยและพัฒนาการผลิตที่ยั่งยืนแทน” รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ รัตนกริฑากุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กล่าว

ใบรับรองคือการพลิกชีวิต

เมื่อสำเร็จการฝึกอบรม เกษตรกรจะได้รับการรับรองทั้งจาก BayG.A.P. และหน่วยตรวจรับรองเพื่อขอรับใบรับรองมาตรฐานของรัฐบาลไทยโดยตรง เป็นการช่วยให้สามารถเข้าถึงตลาดส่งออกทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้ง่ายขึ้น สำหรับชาวสวนทุเรียนแล้ว การเข้าถึงนี้ทำให้ชีวิตเปลี่ยนไปอย่างมาก เพราะเป็นการช่วยให้พวกเขาสามารถส่งออกผลผลิตไปยังประเทศจีน ซึ่งเป็นตลาดทุเรียนที่กำลังเติบโตของเอเชีย การจำหน่ายเฉพาะในตลาดประเทศไทยที่อิ่มตัวแล้ว การเข้าถึงที่ขยับขยายขึ้นนี้ช่วยลดการสูญเสียโอกาสทางการเงินที่สำคัญที่จำเป็นต่อการหาเลี้ยงครอบครัว และการเข้าถึงตลาดต่างประเทศยังเป็นการช่วยขจัดปัญหาผลผลิตที่ล้นตลาดเนื่องจากผู้เพาะปลูกสามารถจำหน่ายผลผลิตทั้งหมดได้ จากที่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติประกาศให้ปี 2564 เป็นปีของผักและผลไม้สากล

(International Year of Fruits and Vegetables: IYFV)

ส่งเสริมกินเพิ่มให้เพียงพอ – ลดกินเหลือทิ้ง ในระบบอาหารผลไม้จึงถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการเหลือทิ้ง หรือขยะอาหารมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ความหิวโหย ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ และแรงกดดันต่อทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

“การศึกษาที่เรามอบให้ผ่านโครงการ BayG.A.P. ได้ยกมาตรฐานการผลิตพืชสำหรับเกษตรกรและช่วยพวกเขาได้รับการรับรองแปลงปลูกภายใต้มาตรฐาน G.A.P. ระดับประเทศ ส่งผลให้มีการส่งออกมากขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น และมีความมั่นคงทางอาชีพ” นายชลธิ นุ่มหนู ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กล่าว

เข้าถึงเกษตรกรได้มากขึ้นผ่านระบบออนไลน์

แม้ว่า BayG.A.P. จะได้ช่วยเหลือชาวสวนมาหลายร้อยราย แต่ยังมีเกษตรกรอีกมากที่ต้องการตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP หรือใบรับรองที่เทียบเท่า เกษตรกรรายย่อยในประเทศไทยประสบปัญหาในการขอรับใบรับรองเนื่องจากค่าใช้จ่ายและทรัพยากรที่จำเป็น ยิ่งไปกว่านั้น การระบาดของโควิด-19 ยังเป็นความท้าทายที่ขัดขวางการทำงานระหว่างบุคคล รวมถึงการจัดการฝึกอบรมด้วย เพื่อตอบสนอง

ต่อปัญหาเหล่านี้ BayG.A.P. จึงให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และมีแผนที่จะขยายขอบเขตการเข้าถึงโดยให้โครงการบริการเพื่อการศึกษาที่อยู่ในระบบออนไลน์

เมื่อเดือนธันวาคมปี 2563 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 ร่วมกับไบเออร์ไทยและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้นำเสนอแอปพลิเคชัน G.A.P. แบบ 2-in-1 ที่งานพืชสวนก้าวหน้าครั้งที่ 16 (HortEx) ณ ประเทศไทย โดยเกษตรกรสามารถเข้าเรียนบทเรียนผ่านทางแอปและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องและทำแบบประเมินทางออนไลน์เพื่อขอรับใบรับรองมาตรฐานของประเทศไทย นอกจากนี้แล้วแอปพลิเคชันนี้ยังให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

สำหรับการตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน G.A.P. ด้วยการนำโครงการเข้าสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ BayG.A.P. คาดหวังที่จะช่วยให้ขั้นตอนการขอใบรับรองดำเนินการได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรชาวสวนและหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตพืช

ไม่ว่าการจัดการฝึกอบรม BayG.A.P. แบบพบหน้ากันหรือทางออนไลน์ ทักษะที่ได้รับล้วนจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรชาวไทยไปอีกนานหลายปี

เนื่องในโอกาสวันการศึกษาสากลในวันนี้ เราขอชื่นชมเกษตรกรที่พยายามปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการทำเกษตรกรรมเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน G.A.P. และมีส่วนช่วยในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและดีต่อสุขภาพมากขึ้นตามมา เพื่อเป็นการสนับสนุนความพยายามนี้ BayG.A.P. พร้อมกับโครงการริเริ่มอื่นๆ อีกมากมายในโครงการความร่วมมือทางห่วงโซ่อาหาร (Food Chain Partnership) จะมุ่งให้ความรู้แก่เกษตรกรรายย่อยทั่วโลกอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้พวกเขาได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ต่อไป